

Geleidebrief Kaderstellend

Naam voorstel Nummer 18927364	Brief GS 27 september 2018 met Begroting 2019 en najaarsnota 2018 (18923999)		
Betreft vergadering	Auditcommissie		31 oktober 2018
	Provinciale Staten		9 november 2018
Verzenddatum	5 november 2018		
Statenadviseur	Simon de Visser	0118 – 63 15 94	s.de.visser@zeeland.nl
Inhoudelijk ambtenaar	Julian Verhage	0118 – 63 10 85	jip.verhage@zeekland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	J. de Bat		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Jaarlijkse begrotingsbehandeling met verschillende voorstellen.
Bevoegdheid	PS
Wat stellen GS voor?	Vaststellen van de Begroting 2019
Uitvoering	<p>Begroting 2019 Algemeen: GS geven aan dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deze begroting het gunstigste financiële beeld geeft van deze collegeperiode. De reservepositie is op orde, er is ruimte om te investeren en er blijft ruimte voor nieuwe afwegingen in de nieuwe statenperiode; • Het Interbestuurlijk Programma (IBP) is de gezamenlijke agenda van de overheden om de grote en urgente opgaven op te pakken in samenwerking met andere overheden, kennisinstellingen en bedrijven. Conform de Voorjaarsnota bestaat de strategische agenda uit elf opgaven; • De indeling van de begroting 2019 is gewijzigd ten opzichte van 2018. De investeringen en maatschappelijke opgaven zijn ondergebracht bij de gerelateerde kerntaak in een ander programma. Programma 1 resteren alleen de grote projecten; <p>Voor het goed kunnen invullen van de kaderstellende en controlerende rol van Provinciale Staten zijn concrete doelstellingen nodig. Hieraan is een specifieke bijeenkomst van de Auditcommissie gehouden, waarbij ook de problematiek van deze rollen van PS bij netwerksturing aan de orde zijn gekomen. GS gaan in de begroting 2019 en/of de najaarsnota niet specifiek in op deze problematiek.</p> <p>Bij de behandeling van het Milieuprogramma Provincie Zeeland 2018 op 24 oktober 2018 is aandacht gevraagd voor de concretisering van de doelstellingen van het milieuprogramma. In het milieuprogramma staat dat bij de monitoring gekeken wordt naar 'Hoe staat het milieu ervoor en gaat het de goede kant op'</p> <p>In de begroting 2019 is bij doelindicatoren onder meer opgenomen dat de milieubelasting door uitstoot van bedrijven in 2019 is verminderd ten opzichte van 2006. Er worden bij deze doelindicator geen kwantitatieve gegevens vermeld. Wel zijn er gegevens tot en met 2017 bij verschillende trendindicatoren met betrekking tot het milieuprogramma.</p>

Inhoudelijk	
	<p>Naar aanleiding van het rapport van de Rekenkamer inzake natuurbeheer is door PS besloten om de aanbevelingen, waaronder de monitoring van het natuurbeleid, te betrekken bij de nog dit jaar voor te leggen beleidsnota natuurwetgeving.</p> <p>Verder is bij het statenvoorstel over netwerksturing ingegaan op de kaderstellende en controlerende rol van PS.</p> <p>Met betrekking tot de doelstellingen wordt opgemerkt dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er zit een afwijking tussen blz. 47 onderhoudsniveau infrastructurele kapitaalgoederen (basisniveau) en blz. 78 (basisniveau + beleid bij ecologisch bermbeheer en incidentmanagement); • Er is geen doelstelling inkoop geformuleerd. <p><u>Begroting 2019 Specifiek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • PS hebben besloten dat het fietsvoetveer Vlissingen-Breskens een groot project is. In een voorstel aan PS (7 december 2018) wordt het inhoudelijk kader aangegeven; • In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing worden de risico's genoemd die zijn meegenomen bij de berekening van de ratio weerstandsvermogen. De drie grootste (Thermphos, Perkpolder en Waterdunen) en garantstellingen worden nader toegelicht. Conform eerder besluit wordt met ingang van 2019 bij de risicosimulatie uitgegaan van 90%. In voorgaande jaren was dat nog 95%; • De benodigde risicobuffer is berekend op € 7,6 miljoen (begroting 2018 was het nog € 15,7 miljoen). De totale weerstandscapaciteit (inclusief vrije belastingcapaciteit en ruimte meerjarenbegroting) bedraagt € 41,7 miljoen. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de toevoegingen aan de algemene reserve in 2019 en verdere jaren en de toename van de budgettaire ruimte in 2019 en volgende jaren). Gestreefd wordt naar een ratio weerstandsvermogen van 1,5. Dit is klasse ruim voldoende. In de begroting 2019 komt de ratio uit op 5,3. Dit is de klasse uitstekend; • In de paragraaf 2.7 grondbeleid staan duidelijke doelstellingen. • Het in de begroting 2019 berekende EMU-saldo geeft een overschot te zien van € 10 miljoen. Ook voor de latere jaren wordt een overschot geraamd. <p><u>Najaarsnota</u></p> <p>In de Najaarsnota wordt mede ingegaan op enkele zaken vanuit de Rijksbegroting:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De mogelijk extra stijging van de zeespiegelrijzing na 2050; • Vergrijzing en ontgroening in Zeeland met de mogelijke consequenties voor het onderwijs; • Krappe arbeidsmarkt; • Zeeuwse projecten in het meerjarenprogramma infrastructuur, ruimte en transport (MIRT). <p>In de Najaarsnota wordt aangegeven dat dat er nog informatie en voorstellen komen over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Benutten subsidieregeling Rijk voor veiligheidsprojecten op N-wegen; • Eventuele verdubbeling van de Bernhardweg-West (N254); • Westerschelde Ferry BV in december 2018. In de meerjarenraming wordt hiervoor structureel € 500.000 extra opgenomen en in 2019 incidenteel € 500.000; • Wijziging van de Financiële Verordening, waarbij: <ul style="list-style-type: none"> ○ een reserve groot onderhoud wordt ingesteld in plaats van een voorziening; ○ vervangingsinvesteringen structureel in de meerjarenbegroting worden geraamd;

Inhoudelijk																					
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Voor nieuwe investeringen wordt de dekking van de afschrijvingslast per investeringsvoorstel voorgelegd; Deze wijzigingen hebben de instemming van de accountant en de Auditcommissie; • Beheerplan natte infrastructuur; <p>In de najaarsnota zijn de verschillende (bestedings)voorstellen opgenomen. Na verwerking van de voorstellen ziet de ruimte er als volgt uit:</p> <p>Investeringsagenda. Is bestemd voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Campus Zeeland; • Economische Innovatie; • Zuidwestelijke Delta • Impuls bedrijventerreinen; • Wegeninvesteringen; • Natuurontwikkeling. <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>Totaal beschikbaar tot en met 2022</td> <td style="text-align: right;">€ 67.500.000</td> </tr> <tr> <td>Reeds besloten</td> <td style="text-align: right;">€ 23.348.000-/-</td> </tr> <tr> <td>Voorstellen Najaarsnota</td> <td style="text-align: right;">€ 11.670.000-/-</td> </tr> <tr> <td>Voorziene co financiering Zeeland in Stroomversnelling</td> <td style="text-align: right;">€ 3.000.000-/-</td> </tr> <tr> <td>Verdere investeringsbehoefte</td> <td style="text-align: right;">€ 40.325.000-/-</td> </tr> <tr> <td>Overprogrammering</td> <td style="text-align: right;"><u>€ 10.842.000-/-</u></td> </tr> </table> <p>Regiodeal Het Rijk stelt € 35.000.000 beschikbaar voor Zeeland in Stroomversnelling 2.0 (ZIS 2). Er is een overprogrammering van € 4.550.000, waardoor het totale programma uitkomt op € 39.550.000. Voor 2018 en 2019 wordt in totaal € 13.200.000 opgenomen in de begrotingen als besteding.</p> <p>Bestemmingsreserve meerjarige projecten In de Najaarsnota wordt voorgesteld € 11.737.000 over te boeken vanuit 2018 naar volgende begrotingsjaren. Besteding vindt niet meer plaats voor dit bedrag in 2018.</p> <p>Hier is ook een overboeking van een budget van € 2.200.000 voor Volkerak Zoommeer naar 2019 opgenomen. Na het opstellen van de Najaarsnota is mededeling ontvangen over uitstel van de verzilting van het Volkerak-Zoommeer.</p> <p>Meerjarenperspectief Na de verschillende bestedingsvoorstellen ziet de budgettaire ruimte er in het meerjarenperspectief als volgt uit:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>2019</td> <td style="text-align: right;">€ 2.115.000</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td style="text-align: right;">€ 7.345.000</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td style="text-align: right;">€ 5.222.000</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td style="text-align: right;">€ 8.538.000</td> </tr> </table> <p>Daarbij aangetekend dat er structureel € 3.000.000 is geraamd voor aanpassingen provinciefonds en kosten van loon-en prijsstijging.</p> <p>Algemene reserve De stand van de algemene reserve loopt op van € 12.609.000 op 1 januari 2019 naar € 19.336.000 per 31 december 2022.</p>	Totaal beschikbaar tot en met 2022	€ 67.500.000	Reeds besloten	€ 23.348.000-/-	Voorstellen Najaarsnota	€ 11.670.000-/-	Voorziene co financiering Zeeland in Stroomversnelling	€ 3.000.000-/-	Verdere investeringsbehoefte	€ 40.325.000-/-	Overprogrammering	<u>€ 10.842.000-/-</u>	2019	€ 2.115.000	2020	€ 7.345.000	2021	€ 5.222.000	2022	€ 8.538.000
Totaal beschikbaar tot en met 2022	€ 67.500.000																				
Reeds besloten	€ 23.348.000-/-																				
Voorstellen Najaarsnota	€ 11.670.000-/-																				
Voorziene co financiering Zeeland in Stroomversnelling	€ 3.000.000-/-																				
Verdere investeringsbehoefte	€ 40.325.000-/-																				
Overprogrammering	<u>€ 10.842.000-/-</u>																				
2019	€ 2.115.000																				
2020	€ 7.345.000																				
2021	€ 5.222.000																				
2022	€ 8.538.000																				

Inhoudelijk	
Advies van de auditcommissie	<p data-bbox="544 192 1134 226">De Begroting 2019, Najaarsnota 2018 en bijlagen</p> <ul data-bbox="544 255 1418 439" style="list-style-type: none"><li data-bbox="544 255 1418 376">• In de Begroting 2019 zijn de acties concreter gemaakt ten opzichte van de voorgaande begrotingen. Daarnaast zijn aanvullende indicatoren opgenomen. Voor de concretisering van de doelstellingen zijn werkende weg verdere verbeteringen mogelijk.<li data-bbox="544 376 1418 439">• Voorstellen zijn voldoende onderbouwd voor behandeling in Provinciale Staten.